

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 2150/2005**z 23. decembra 2005,****ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pružného využívania vzdušného priestoru****(Text s významom pre EHP)**

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 z 10. marca 2004 o organizácii a využívaní vzdušného priestoru v jednotnom európskom vzdušnom priestore ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 7 ods. 3,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec pre vytvorenie jednotného európskeho vzdušného priestoru (rámcové nariadenie) ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 8 ods. 2,

keďže:

- (1) Pružné využívanie vzdušného priestoru je koncepciou spravovania vzdušného priestoru, ktorú opísala Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO) a rozvinula Európska organizácia pre leteckú bezpečnosť (Eurocontrol), v zmysle ktorej by sa vzdušný priestor nemal označovať ako výhradne civilný alebo vojenský vzdušný priestor, ale mal by sa skôr považovať za jeden celok, v ktorom sa musia požiadavky všetkých používateľov uspokojiť v čo najväčšom možnom rozsahu.
- (2) V súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 549/2004 dostal Eurocontrol poverenie pomôcť Komisii pri vývoji implementačných pravidiel pružného využívania vzdušného priestoru. Toto nariadenie plne prihliada na výslednú správu o poverení z 30. decembra 2004, ktorú vydal Eurocontrol.
- (3) Toto nariadenie sa nevzťahuje na vojenské operácie a výcvik, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 549/2004.
- (4) Členské štáty sa zaviazali vo vyhlásení o vojenských otázkach súvisiacich s jednotným európskym vzdušným priestorom ⁽³⁾ zaviazali vzájomne spolupracovať s ohľadom na vnútroštátne vojenské požiadavky, aby zabezpečili koncepciu pružného využívania vzdušného priestoru úplne a jednotne uplatňovali všetci užívatelia vzdušného priestoru vo všetkých členských štátoch.
- (5) V správe, ktorú vydalo oddelenie Eurocontrolu na posudzovanie výkonnosti (Performance Review Unit) spoločne s agentúrou Eurocontrolu v októbri 2001, sa uvádza, že

v súčasnom uplatňovaní pružného využívania vzdušného priestoru v Európe existuje významný priestor na zlepšenie. Mali by sa prijať spoločné pravidlá na zabezpečenie tohto zlepšenia.

- (6) Koncepcia pružného využívania vzdušného priestoru zahŕňa aj priestor nad otvoreným morom. Mala by sa preto uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti členských štátov podľa Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944 (Chicagsky dohovor) a jeho príloh alebo Dohovoru OSN o morskom práve z roku 1982.
- (7) Existujú činnosti, ktoré si vzhľadom na ich nebezpečný charakter vyžadujú v stanovenom čase vyhradenie určitej časti vzdušného priestoru na výlučné alebo zvláštne využitie a potrebu zabezpečiť účinný a bezpečný rozstup od ostatnej letovej prevádzky.
- (8) Účinné a harmonizované uplatňovanie pružného využívania vzdušného priestoru v celom Spoločenstve si vyžaduje jasné a konzistentné pravidlá pre civilno-vojenskú koordináciu, v ktorej by sa mali zohľadňovať všetky požiadavky užívateľov a charakter ich rôznych činností.
- (9) Účinné postupy civilno-vojenskej koordinácie by sa mali opierať o pravidlá a normy s cieľom zabezpečiť účinné využívanie vzdušného priestoru všetkými užívateľmi.
- (10) Pri uplatňovaní koncepcie využívania vzdušného priestoru je dôležitá spolupráca medzi susediacimi členskými štátmi a zohľadnenie cezhraničných operácií.
- (11) Odlišnosti v organizovaní civilnej a vojenskej spolupráce v Spoločenstve obmedzuje jednotné a včasné spravovanie vzdušného priestoru. Je preto dôležité identifikovať osoby a/alebo organizácie, ktoré sú zodpovedné za uplatňovanie koncepcie pružného využívania vzdušného priestoru v každom členskom štáte. Tieto informácie by sa mali sprístupniť členským štátom.
- (12) Konzistentné postupy pre civilnú a vojenskú koordináciu a využívanie spoločného vzdušného priestoru sú dôležitým prvkom pri vytváraní funkčných blokov vzdušného priestoru definovaných v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 20.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 1.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 9.

- (13) Flexibilné využitie vzdušného priestoru predstavuje riadenie na strategickej, predtaktickej a taktickej úrovni, pričom ide o samostatné riadiace funkcie, ktoré sú navzájom úzko súvisia a preto za účelom účinného využívania vzdušného priestoru musia byť vykonávané koherentne.
- (14) Programy riadenia letovej prevádzky, ktoré sa vypracúvajú v rámci spolupráce na európskej úrovni, by mali umožniť postupné dosahovanie konzistentnosti medzi funkciami spravovania vzdušného priestoru, usporiadania toku letovej prevádzky a letových prevádzkových služieb.
- (15) Keď sa v tom istom vzdušnom priestore vyskytnú rozličné letecké činnosti s rôznymi požiadavkami, ich koordinácia by sa mala zamerať na bezpečné vykonávanie letov a zároveň na optimálne využitie vzdušného priestoru, ktorý je k dispozícii.
- (16) Presnosť informácií o stave vzdušného priestoru a o konkrétnych situáciách a ich včasná distribúcia v letovej prevádzke civilným a vojenským riadiacim letovej prevádzky má priamy vplyv na bezpečnosť a účinnosť vykonávania letov.
- (17) Včasný prístup k aktualizovaným informáciám o stave vzdušného priestoru je dôležitý pre všetky zúčastnené strany, ktoré chcú zúžitkovať dostupné štruktúry vzdušného priestoru, keď vyplňajú alebo menia letový plán.
- (18) Pravidelné posudzovanie využitia vzdušného priestoru je významným spôsobom zvyšovania dôvery medzi poskytovateľmi civilných a vojenských služieb a používateľmi a je dôležitým nástrojom na zlepšenie organizácie a spravovania vzdušného priestoru.
- (19) Výročná správa o uplatňovaní pružného využívania vzdušného priestoru uvedená v článku 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 551/2004 by mala obsahovať príslušné informácie zozbierané vo vzťahu k pôvodným cieľom s jediným zámerom a to lepšie uspokojiť požiadavky používateľov.
- (20) Na splnenie požiadaviek na koordináciu medzi stanovišťami civilných letových prevádzkových služieb a vojenských letových prevádzkových služieb a/alebo vojenskými riadiacimi stanovišťami by sa malo stanoviť prechodné obdobie.
- (21) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre jednotný vzdušný priestor zriadeného podľa článku 5 ods. 1 nariadenia (ES) č. 549/2004,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa v rámci jednotného európskeho vzdušného priestoru posilňuje a harmonizuje uplatňovanie koncepcie

pružného využívania vzdušného priestoru, ako sa uvádza v článku 2 bod 22 nariadenia (ES) č. 549/2004 s cieľom zjednotiť spravovanie vzdušného priestoru a riadenie letovej prevádzky v rámci spoločnej dopravnej politiky.

Týmto nariadením sa najmä stanovujú pravidlá na zabezpečenie lepšej spolupráce medzi civilnými a vojenskými subjektmi, ktoré sú zodpovedné za spravovanie vzdušného priestoru a ktoré operujú vo vzdušnom priestore v rámci zodpovednosti členských štátov.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú pojmy stanovené v nariadení (ES) č. 549/2004.

2. Okrem pojmov uvedených v odseku 1 sa uplatňujú nasledujúce pojmy:

- a) „pracovisko spravovania vzdušného priestoru (AMC)“ znamená pracovisko, ktoré zodpovedá za každodenné spravovanie vzdušného priestoru patriaceho do zodpovednosti jedného alebo viacerých členských štátov;
- b) „rezervácia vzdušného priestoru“ znamená stanovený rozsah vzdušného priestoru rezervovaný na výlučné alebo špecifické využitie určitými kategóriami používateľov;
- c) „obmedzenie vzdušného priestoru“ znamená vymedzený vzdušný priestor, v ktorom môžu byť v určitých časoch rôznym spôsobom riadené činnosti nebezpečné pre let lietadla („nebezpečná oblasť“); alebo taký vzdušný priestor nachádzajúci sa nad pevninou alebo teritoriálnymi vodami štátu, v ktorom je let lietadla obmedzený v súlade s určitými špecifickými podmienkami („obmedzená oblasť“); alebo vzdušný priestor nachádzajúci sa nad pevninou alebo teritoriálnymi vodami štátu, v ktorom je let lietadla zakázaný („zakázaná oblasť“).
- d) „štruktúra vzdušného priestoru“ znamená vymedzenú časť vzdušného priestoru určenú na bezpečnú a optimálnu prevádzku lietadla;
- e) „stanovište letových prevádzkových služieb (stanovište ATS)“ znamená civilné alebo vojenské stanovište zodpovedné za poskytovanie letových prevádzkových služieb;
- f) „civilno-vojenská koordinácia“ znamená koordináciu medzi civilnou a vojenskou stranou, ktoré sú oprávnené prijímať rozhodnutia a schvalovať opatrenia potrebné na daný účel;
- g) „vojenské stanovište riadenia“ znamená každé stacionárne alebo mobilné vojenské stanovište, ktoré riadi vojenskú letovú prevádzku a/alebo iné činnosti, ktoré si pre svoj špecifický charakter môžu vyžadovať rezerváciu alebo obmedzenie vzdušného priestoru;

- h) „cezhraničný vzdušný priestor“ znamená štruktúru vzdušného priestoru presahujúcu hranice štátov a/alebo regionálne hranice informačných oblastí;
- i) „letový zámer“ znamená dráhu letu a príslušné údaje o lete, ktorými sa opisuje plánovaná dráha letu na miesto určenia, aktualizované v ktoromkoľvek okamihu;
- j) „dráha letu“ znamená trojrozmerné definovanú dráhu letu lietadla vo vzduchu;
- k) „reálny čas“ znamená skutočný čas, v ktorom sa odohráva istý proces alebo istá udalosť;
- l) „rozstup“ znamená vzdialenosť medzi lietadlami, hladinami alebo traťami;
- m) „používatelia“ znamená civilné alebo vojenské lietadlá prevádzkované vo vzduchu, ako aj akékoľvek iné strany, ktoré vyžadujú vzdušný priestor.

Článok 3

Zásady

Koncepcia pružného využívania vzdušného priestoru sa riadi týmito zásadami:

- a) Koordinácia medzi civilnými a vojenskými orgánmi sa organizuje na strategickú, predtaktickú a taktickú úroveň spravovania vzdušného priestoru prostredníctvom uzatvárania dohôd a stanovenia postupov s cieľom zvýšiť úroveň bezpečnosti a kapacitu vzdušného priestoru a zlepšiť účinnosť a pružnosť prevádzky lietadiel.
- b) Konzistentnosť medzi spravovaním vzdušného priestoru, riadením toku letovej prevádzky a letovými prevádzkovými službami sa stanoví a udržiava na troch úrovniach spravovania vzdušného priestoru vymenovaných v písmene a) s cieľom zabezpečiť účinnosť plánovania vzdušného priestoru, jeho pridelovania a využívania na prospech všetkých používateľov.
- c) Rezervácia vzdušného priestoru na výlučné alebo osobitné využitie istými kategóriami používateľov má dočasný charakter, uplatňuje sa len v ohraničenom časovom období, ktoré spočíva na skutočnom využití, a uvoľní sa hneď ako sa činnosť, ktorá spôsobila jeho rezervovanie, skončí.
- d) Členské štáty navzájom spolupracujú pri účinnom a konzistentnom uplatňovaní koncepcie pružného využívania vzdušného priestoru presahujúcom štátne hranice a/alebo hranicami letových informačných oblastí a to najmä pri riešení cezhraničných aktivít. Táto spolupráca zahŕňa všetky príslušné právne, prevádzkové a technické otázky.
- e) Stanovištia letových prevádzkových služieb a používatelia využívajú dostupný vzdušný priestor čo najefektívnejšie.

Článok 4

Strategické spravovanie vzdušného priestoru (úroveň 1)

1. Členské štáty vykonávajú tieto úlohy:
  - a) zabezpečujú celkové uplatňovanie koncepcie pružného využívania vzdušného priestoru na strategickú, predtaktickú a taktickú úroveň;
  - b) pravidelne vyhodnocujú požiadavky užívateľov;
  - c) schvaľujú činnosti, ktoré si vyžadujú vyhradenie alebo obmedzenie vzdušného priestoru;
  - d) stanovujú dočasné štruktúry a postupy vzdušného priestoru s cieľom ponúknuť viacero možností rezervácie vzdušného priestoru a tratí;
  - e) stanovujú kritériá a postupy na vytvorenie a využívanie variabilných horizontálnych a vertikálnych hraníc vzdušného priestoru potrebných na prispôbenie sa rôznym odchýlkam dráh letu a krátkodobým zmenám letov;
  - f) posudzujú vnútroštátne štruktúry vzdušného priestoru a sieť tratí s cieľom plánovať pružné štruktúry vzdušného priestoru a postupy;
  - g) definujú špecifické podmienky, podľa ktorých majú zodpovednosť za rozstup medzi civilnými a vojenskými letmi stanovištia letových prevádzkových služieb alebo vojenské stanovištia riadenia.
  - h) rozvíjajú využitie cezhraničného vzdušného priestoru so susediacimi štátmi ak je to potrebné z hľadiska tokov prevádzky a činností používateľov;
  - i) koordinujú svoje politiky spravovania vzdušného priestoru so susediacimi štátmi s cieľom spoločne riešiť využívanie vzdušného priestoru naprieč štátnymi hranicami a/alebo regionálnymi hranicami letových informačných oblastí;
  - j) zavádzajú a sprístupňujú štruktúry vzdušného priestoru používateľmi v úzkej spolupráci a koordinácii so susediacimi členskými štátmi, v prípadoch kde dané štruktúry vzdušného priestoru významne ovplyvňujú prevádzku naprieč štátnymi hranicami a/alebo hranicami letových informačných oblastí s cieľom zabezpečiť optimálne využitie vzdušného priestoru pre všetkých používateľov v celom Spoločenstve;
  - k) spolu so susediacimi štátmi stanovujú spoločný súbor noriem pre rozstup medzi civilnými a vojenskými letmi v prípade cezhraničných činností;

- l) stanovujú konzultačné mechanizmy medzi osobami alebo organizáciami podľa odseku 3 a všetkými relevantnými partnermi a organizáciami s cieľom zabezpečiť zodpovedajúce riešenie požiadaviek používateľov;
- m) posudzujú a vyhodnocujú postupy týkajúce sa vzdušného priestoru a výkonnosť systému pružného využívania vzdušného priestoru;
- n) zavádzajú mechanizmy na archivovanie údajov o požiadavkách, pridelovaní a skutočnom využívaní štruktúr vzdušného priestoru na ďalšie analytické a plánovacie činnosti.

Podmienky uvedené v písmene g) sa zaznamenajú a zoberú do úvahy vo vyhodnotení bezpečnosti ako je uvedené v článku 7.

2. V tých členských štátoch, v ktorých za spravovanie vzdušného priestoru zodpovedajú civilné aj vojenské orgány, alebo sú doň zapojené, sa úlohy uvedené v odseku 1 vykonávajú podľa spoločného civilného a vojenského postupu.

3. Členské štáty identifikujú a oznámia Komisii tie osoby alebo organizácie, ktoré sú zodpovedné za výkon úloh vymenovaných v odseku 1. Komisia uverejní zoznam všetkých identifikovaných osôb alebo organizácií na účely ďalšej spolupráce medzi členskými štátmi.

Článok 5

Predtaktické spravovanie vzdušného priestoru (úroveň 2)

1. Členské štáty menujú alebo zriadia pracovisko spravovania vzdušného priestoru s cieľom prideliť vzdušný priestor v súlade s podmienkami a postupmi stanovenými v článku 4 ods. 1.

V štátoch, kde sú za letovú prevádzku zodpovedné/alebo zapojené tak civilné ako aj vojenské orgány, má toto pracovisko spoločnú civilnú a vojenskú formu.

2. Dva alebo viac členských štátov môže zriadiť spoločné pracovisko spravovania vzdušného priestoru.

3. Členské štáty zabezpečia vytvorenie zodpovedajúcich podporných systémov, ktoré umožnia pracovisku spravovania vzdušného priestoru riadiť pridelovanie vzdušného priestoru a v primeranom čase oznamovať dostupnosť vzdušného priestoru všetkým zainteresovaným používateľom, pracoviskám spravovania vzdušného priestoru, poskytovateľom letových prevádzkových služieb a všetkým relevantným partnerom a organizáciám.

Článok 6

Taktické spravovanie vzdušného priestoru (úroveň 3)

1. Členské štáty zabezpečia zavedenie postupov civilno-vojenskej koordinácie a komunikačných zariadení medzi príslušnými stanovišťami letových prevádzkových služieb a radiaciami vojenskými stanovišťami riadenia umožňujúcich vzájomné

poskytovanie údajov o vzdušnom priestore s cieľom umožniť v reálnom čase deaktiváciu alebo opätovné pridelenie vzdušného priestoru prideleného na predtaktickej úrovni.

2. Členské štáty zabezpečia, aby si príslušné vojenské stanovišťa riadenia a stanovišťa letových prevádzkových služieb vymieňali všetky zmeny plánovanej aktivácie tohto vzdušného priestoru včasným a účinným spôsobom a oznamovali skutočný stav vzdušného priestoru všetkým zainteresovaným používateľom.

3. Členské štáty zabezpečia zavedenie koordinačných postupov a podporných systémov medzi stanovišťami letových prevádzkových služieb a vojenskými stanovišťami riadenia s cieľom zaistiť bezpečnosť pri riadení interakcií medzi civilnými a vojenskými letmi.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa stanovili koordinačné postupy medzi civilnými a vojenskými stanovišťami letových prevádzkových služieb s cieľom umožniť priame oznamovanie príslušných informácií na vyriešenie špecifických prevádzkových situácií, keď civilní aj vojenský radiaci letovej prevádzky poskytujú služby v tom istom vzdušnom priestore. Tieto informácie sa sprístupnia civilným a vojenským radiaci letovej prevádzky a vojenským stanovišťam riadenia prostredníctvom včasnej výmeny letových údajov vrátane polohy a letového zámeru lietadiel a to najmä vtedy, keď sa to vyžaduje z bezpečnostných dôvodov.

5. V prípade cezhraničných činností členské štáty zabezpečia, aby sa odsúhlasil spoločný súbor postupov na spravovanie špecifických prevádzkových situácií a na podporu spravovania vzdušného priestoru v reálnom čase medzi civilnými stanovišťami letových prevádzkových služieb a/alebo vojenskými stanovišťami riadenia, ktorých sa tieto činnosti týkajú.

Článok 7

Vyhodnotenie bezpečnosti

S cieľom udržania alebo zvýšenia bezpečnosti členské štáty zabezpečia, aby sa v rámci procesu riadenia bezpečnosti vykonalo vyhodnotenie bezpečnosti vrátane identifikácie nebezpečenstva, posúdenia rizík a ich zmiernenia ešte pred zavedením akýchkoľvek zmien do operácií systému pružného využívania vzdušného priestoru.

Článok 8

Ohlasovanie

V ročných hláseniach o uplatňovaní systému pružného využívania vzdušného priestoru podľa článku 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 551/2004 členské štáty poskytnú údaje podrobne uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 9

Sledovanie súladu

Členské štáty sledujú súlad s týmto nariadením vykonávaním inšpekcií, prieskumov a bezpečnostných auditov.

Článok 10

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6 sa uplatňuje 12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. decembra 2005

Za Komisiu
Jacques BARROT
podpredseda

PRÍLOHA

ZOZNAM POŽADOVANÝCH ÚDAJOV PRE ROČNÉ HLÁSENIE O UPLATŇOVANÍ PRUŽNÉHO VYUŽÍVANIA VZDUŠNÉHO PRIESTORU

- Všeobecný opis vnútroštátnej organizácie a zodpovedností na úrovni 1, na úrovni 2 a na úrovni 3 koncepcie pružného využívania vzdušného priestoru.
  - Vyhodnotenie fungovania dohôd, postupov a podporných systémov na strategickej, predtactickej a taktickej úrovni spravovania vzdušného priestoru. Toto vyhodnotenie sa vykoná s ohľadom na bezpečnosť, kapacitu vzdušného priestoru, účinnosť a pružnosť prevádzky lietadiel všetkých používateľov.
  - Problémy, ktoré sa vyskytnú v implementácii tohto nariadenia, podniknuté činnosti a potreby zmien.
  - Výstup z vnútroštátnych inšpekcií, prieskumov a bezpečnostných auditov.
  - Spolupráca medzi členskými štátmi pri spravovaní vzdušného priestoru a osobitne pri vytvorení a spravovaní cezhraničného vzdušného priestoru a cezhraničných činností.
-